

במדור "הנדון" מובאת הצעה מהפכנית: לגייס את הצעירות, יחד עם פטורי-צה"ל, לשרות חברתי ממלכתי. שרה ליבוביץ שאלה לדעת הנוגעים בדבר

היכן הן דרושות?

שוחחתי עם 20 חיילות וחילות בדימוס, שהשתחררו מהצבא בשלוש השנים האחרונות. מחציתן אמרו כי הרגישו שהיו חשובות ויעילות, מתי ציטו טענו כי, לדעתן, עבודתן הצבאית היתה מיותרת.

מחצית: מיותרות

על מילנר, סטודנטית, תיארה זאת בצורה הציורית ביותר: "במהלך שרותי הצבא עבדתי בארבעה תפקידיים שונים, בארבעה בסיסים שונים. התווה ממקום למקום, שאינה אופיינית לחיילות, נעשתה בשל סיבות

ואכן, רבים מהנשאלים קישרו בין המעמד והנחיצות וענו על שתי השאלות כאחת. קל להוכיח כי חיילות רבות אינן נחוצות, כי מימריה של האכסלה הסמוכה ייה הנשית גדולים. ההוכחה הגיונית ופשוטה. ראשיתה בשמועות. מזה כמה חודשים לוחשים בצבא, במישרדה-חיינוך ובקרב המתגייסות החדשות, כי מחזור חודש מרס של המיועדות-לגיוס לא יגויס. כלומר, אין לצבא כל צורך בכמה מאות מתגייסות חדשות. דובר צה"ל מכחיש. השמועות אינן מרפות. אם אכן עולה ההיצע על הצורך, מהו מיספרן של החיילות, וכמה נוספות לצבא בכל שנה? ב-1984 היה מיספרם של בני ה-18, בנים ובנות כאחד — 72,800. ב-1987: 76,500. מיספרים אלה היו הסויים בעבר. רק ב-1984 התיר הצבא ללישכה המרכזית לסטאטיסטיקה לפרסמם.

חשבון פשוט: ההפרש בין שני המיספרים הוא 3,700. חציים נשים: 1,850. כפי שפורסם, שליש מהבנות אינן מתגייסות מטעמי רת, אידיאהמה ונישור

אוג לכך שלא תכתים את ידיה או תלכך לך את סנרליה."

מה מקומה של האשה בצה"ל?

היטיב לתאר זאת רו"ח הוועדה למעמד האשה, שפורסם ב-1977: "המלצה 150: תיערך מדי פעם בחינה-מחדש

קוריו משעשע. סתמי, לולא היו בו כל היסודות המרכיבים את שרותן של החילות במיקרה הגרוע, יחס חביב, מל-טף, פטרונאי, כמיקרה הטוב. מרחק רב, בהכרתן ובריעותיהן, צע-דו הנשים מאז אמרה קצינת-ה"ן ראי

לפני שנים הוזמנה נתיבה בנדיהור דה להרצות על הנושא. נשים וצי"כא" כקורסיטיס. מיד בתחילת ההרצאה קם אחד מפרחייהטים ושאל, בשחצנות כמעט גסה: "אז מה את רוצה להגיד, שחיילות יכולות להטיס מטוסי-קרב?" כריהודה, זריות-לשון, השיבה: "ת-

סופרת בניהודה מיסה באיבר-מין?

אלימ (מילי) רוז בדיחה?

אין. כלומר: ב-1987 נוספו לצבא 1200 חיילות חדשות. שלוש השנים האחרונות היו שנים של קיצוץ וצימצום בצבא, ולא דווקא שנות התרחבות.

יצחק רבין, בפגישה עם כתבים צבאיים, אמר השבוע: "אינני מוכן לשום פשרה בתקציב-הביטחון. הורדנו את סדר הכוחות הלוחמים של צה"ל בצורה משמעותית בכל הזרועות, פגענו ב-חילה-אוויר, כשיריון, בארטילריה... ברור שאם הצבא לא יוכל להזמין את אמצעי-הלחימה, שעבודת המחקר והפיתוח שלהם הסתיימה, ולא יהיה לו כסף לרכוש אותם, נשלם במילחמה הנאה בחיילי-ארם... האלופים במטה ה-כללי רואים את העניין בחומרה רבה יותר ממני."

ובתקופה כה קשה של קיצוצים התגייסו לצבא 1200 חיילות נוספות. סתירה משונה: האם הצבא אכן הצטמצם, כפי שטוען רבין בלהט כה רב, או שהתרחב ונזקק ל-1200 חיילות נוספות?

תגובת דובר-צה"ל: "בשנים האחרונות מורחב מגוון המיקצועות ואפשרויות-השיבוץ לחיילות לתפקידים שהם שובצו בעבר בגברים בלבד. קצב הגידול הינו כהתאם לגידול בשנתונים".

חיילות במישרד צבאי. שוב פיטפופים עם חיילים...

חיילות בשדה: פינוי חבל ימית... שחיילות יכולות להטיס מטוסי-קרב?

מנהל מיבאלי יש מקום לעוד 1150 אישיות.

בשניים מתוך ארבעת תפקידיי תי ממש מובטלת. באתי בכוקר למישי רד, במשך כל היום לא עשיתי כלום. אחר-הצהריים הלכתי הביתה. באחד מאותם שני תפקידים עבדתי כשעה בכוקר. הבאתי את הדואר למישרד. הנחתי אותו על שולחן המפקד, ו-תייקתי בתוך התיקים המישרדיים את מיכתבי יוסי-האתמול.

בתיפקיד האחר גם המעט הזה לא היה נחוץ. הייתי מגיעה בכוקר למישי רד, מפטפת עם החיילים שהגיעו לי מישרד בהפסקות שבין עבודה לעבודה. עבודתם, אגב, היתה חשובה ויעילה מאוד. התקנאתי בהם. לא יכולתי לעי-

של כל תקני הפקידות המאויישים (ב-צה"ל) כבנות, והם יצומצמו עד למיני-מום ההכרחי. המלצה 155: יש לבטל את תקני החילות שהם ביטוי בלעדי למעמד וחשיבות הממונה עליהן — מבלי שיש לחיילת תעסוקה מלאה."

שית, אל"מ דבורה תומר, ביוני 1973, בראיון לבמחנה: "דווקא בצבא לא ייתכן שיוויין-זכויות, בשל המיגוון הצר יותר של תפקידים, להם הן מתאימות פיסית... אם אין ברצוננו לדרוש מהחילות דברים הפוגעים בה, למשל בהופעת החיצונית, הדבר מחייב אותנו לר-

גיד לי, טייס, באיזה איבר אתם מטיסים את המטוס? הרי כל איברי-הגוף זהים לחלוטין אצל נשים וגברים, מלבד אחד, והוא, קרוב לוודאי, איבר שאין לו ולא כלום עם הטסת מטוס." הנוכחים פרצו בצחוק. הסיפור הזה יכול היה להיחשב כ-